

KTAY

KUNTOUTUKSEN TOIMIALAYHDISTYS

14.5.2019

A low-angle photograph of yellow tulips against a bright blue sky with a sun flare. The sun is positioned in the upper left quadrant, creating a strong lens flare effect. The tulips are in the foreground, with some in full bloom and others as buds. The background is a clear, vibrant blue sky.

Määrätietoisesti kehittäen,
aktiivisesti ja yhdessä

Esitys keskeisiksi kuntoutuksen uudistamiskomitean ehdotuksiksi

-

**Jatkovalmistelu hallituskaudella
2019-2023**

Tausta ja lähtökohdat keskeisiksi nostetuille uudistamiskomitean ehdotuksille

Tähän diasarjaan on valittuna kuntoutuksen uudistamiskomitean 55 ehdotuksesta ne 16 ehdotusta, joiden etenemisen varmistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota alkavalla hallituskaudella. Valitut ehdotukset (keinot) tukevat niihin tavoitteisiin pääsemistä, joita hyvinvointipalvelujärjestelmän uudistamiselle on yleisesti asetettu

- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
- palvelujen yhdenvertaisuuden ja saatavuuden parantaminen
- Kansantaloudellinen kestävyys eli kustannusten kasvun hillintä

Valittujen ehdotusten kantavia teemoja ovat toiminnallisen integraation edistäminen, yhteistyön edellytysten vahvistaminen, palvelujärjestelmässä olevan osaamisen ja kapasiteetin hyödyntäminen kuntoutustarpeessa olevien ihmisten hyväksi sekä sujuvien ja tarpeenmukaisten palveluprosessien varmistaminen.

Tässä esityksessä ehdotukset on jaoteltu seuraaviin neljään osakokonaisuuteen:

- **Toimivat ja tarpeenmukaiset julkiset kuntoutuspalvelut**
- **Kuntoutuspalvelujen oikea-aikainen ja tarpeenmukainen toteutuminen**
- **Yhteistyö ja kuntoutuspalvelujen hyödyntäminen keinoja vastata väestön ikääntymisen seurauksiin**
- **Kelan roolin vahvistaminen**

Toimivat ja tarpeenmukaiset julkiset kuntoutuspalvelut

- ✓ Kuntasektori järjestää noin puolet Suomessa vuoden aikana toteutuvista kuntoutuspalveluista. Kunnallinen järjestämisvastuu on pirstoutunut lukuisille kunnille ja erilaisille kuntien yhteenliittymille. Niillä jokaisella on omat lähtökohdat ja erityispiirteet palvelujen järjestämiseen. Lopputulemana on kuntajärjestäjien vastuulla olevien kuntoutuspalvelujen toteutuminen erilaisina ja eritasoisina.
- ✓ Tällä hetkellä meillä ei ole riittävää kokonaiskuvaa kuntoutuspalvelujen toteutumisesta kuntasektorin järjestämisvastuulla olevassa kokonaisuudessa. Tämä on iso haaste kansallisen ohjauksen sekä mm. tavoitteiden kuten palvelujen yhdenvertaisuuden ja saatavuuden toteutumisen näkökulmista.
- ✓ Uudistettaessa palvelujärjestelmää huomio tulee kiinnittää tällä hetkellä kuntien ja kuntayhtymien järjestämisvastuulla oleviin palveluihin. Varmistetaan, että nämä palvelut toteutuvat yhdenvertaisina, riittävinä ja tarpeenmukaisina mahdollisissa uusissa järjestämisen rakenteissa.
- ✓ Jatketaan kuntoutusjärjestelmän uudistamista niiden kuntoutuksen uudistamiskomitean ehdotusten pohjalta, jotka varmistavat tällä hetkellä kuntien ja kuntayhtymien järjestämisvastuulla olevien palvelujen toteutumisen yhdenvertaisina, tarpeenmukaisina ja riittävinä.
- ✓ **Sisältää komitean ehdotukset:** 2, 4, 5, 23, 29, 32, 36 ja 54

Ehdotus 2

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa toiminta- ja työkyvyn ja kuntoutumisen arviointijärjestelmän kehittämisestä. Jokainen kuntoutuksen järjestäjä vastaa siitä, että yhtenäinen arviointijärjestelmä on käytössä soveltuvien osin omassa ja palveluntuottajien toiminnassa.

- Parantaa läpinäkyvyyttä ja vertailua
 - Edistää järjestämisvastuun toteutumisen seuranta ja vertailua, mutta myös erilaisten kuntoutusprosessien ja niiden toteuttajien vertailua
 - Mahdollistaa kuntoutuksen toteutumisen, kohdentumisen, laadun ja tuloksellisuuden seuranta
 - Edistää kuntoutussuunnitelman laatimista ja tarvittaessa kuntoutuksen integrointia osaksi asiakkaan palvelukokonaisuutta
 - Edistää kuntoutusjärjestelmän sisäistä toiminnallista integraatiota (vertikaalista ja horisontaalista)
- Arviointijärjestelmän kehittämiseen on perusteltua ottaa mukaan laaja edustus kuntoutustoimialan eri toimijatahoista

Ehdotus 4

Maakunta vastaa siitä, että maakunnan alueella on toiminta- ja työkyvyn tuen ja kuntoutuksen toimintamalli ja monia palveluja (ml. kuntoutuspalvelut) tarvitseville keskitetty asiakas- ja palveluohjaus.

- Asiakas- ja palveluohjauksen tulee olla riippumatonta julkisesta ja yksityisestä tuotannosta
- Tukee kehitystä, jossa eri osajärjestelmät tietävät tehtävänsä ja tuntevat muiden organisaatioiden mahdollisuudet
- Edistää toiminnallista integraatiota
 - Tukee tarpeenmukaisten palvelujen toteutumista, kuntoutuksen oikea-aikaisuutta sekä saumattomia ja tarkoituksenmukaisia prosesseja
 - Edistää verkostomaista rakennetta ja yhteistyötä
- Edellyttää tiedon liikkumista ja asiakasprosessien tunnistamista
- Tukee yksityisen palvelutuotannon hyödyntämistä (esim. palvelusetelillä)

Ehdotus 5

Monia erilaisia palveluja tarvitsevien asiakkaiden kuntoutumisen prosessin hallitsemiseksi asiakasprosessista päävastuussa olevan tahon on otettava käyttöön vastuullisen asiakasohjauksen malli (case management).

Tarvittaessa prosessivastuutahon on osoitettava vastuuhenkilö, joka vastaa asiakkaan kuntoutuksen palvelukokonaisuuden yhteensovittamisesta.

- Asiakas- palveluohjauksen tulee olla riippumatonta julkisesta ja yksityisestä tuotannosta
- Edellyttää tiedon liikkumista ja asiakasprosessien tunnistamista
- Edistää toiminnallista integraatiota
 - Tukee tarpeenmukaisten palvelujen toteutumista, kuntoutuksen oikea-aikaisuutta sekä saumattomia ja tarkoituksenmukaisia prosesseja
 - Edistää verkostomaista rakennetta ja yhteistyötä
- Tukee yksityisen palvelutuotannon hyödyntämistä (esim. palvelusetelillä)

Ehdotus 23

Työterveyshuoltolakiin tulee lisätä pykälä, jossa säädetään tth:n ulkopuolella olevien työkäisten työ- ja toimintakyvyn tukemisesta ja edistämisestä. Kohderyhmänä ovat tth:n ja opiskelijaterveydenhuollon ulkopuolella olevat työkäiset. (lyhennetty)

Lisäksi uudessa pykälässä viitataan sosiaalihuoltolain asianomaisiin pykäliin. Erityisesti on tunnistettava ja arvioitava sosiaalisen kuntoutuksen tarpeet ja ohjattava sosiaalihuollon palveluihin.

- Tukee kansallista työllisyystavoitetta edistämällä työkyvyn tuen tarpeet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tunnistamista
- Asiakas- palveluohjauksen tulee olla riippumatonta julkisesta ja yksityisestä tuotannosta
- Edellyttää tiedon liikkumista ja asiakasprosessien tunnistamista
- Edistää toiminnallista integraatiota
 - Tukee tarpeenmukaisten palvelujen toteutumista, kuntoutuksen oikea-aikaisuutta sekä saumattomia ja tarkoituksenmukaisia prosesseja
 - Edistää verkostomaista rakennetta ja yhteistyötä
- Tukee yksityisen palvelutuotannon hyödyntämistä (esim. palvelusetelillä)

Ehdotus 29

Maakuntien on otettava käyttöön kotona asuvien ikääntyneiden henkilöiden kotikuntoutus ja se on lisättävä osaksi asiakas- ja palveluohjausprosessia sekä tarvittaessa järjestettävä monialaista kotikuntoutusta tai terapiajaksoja.

- Ikääntyneen väestöosan lukumäärän sekä suhteellisen osuuden selvä kasvu on keskeisin yksittäinen julkisen talouden kantokyvyn ja sote-palvelujärjestelmän haastava tekijä.
- Asiakas- palveluohjauksen tulee olla riippumatonta julkisesta ja yksityisestä tuotannosta
- Järjestämisessä on tarkoituksenmukaista hyödyntää palveluseteleitä ja/tai tuottajien rekisteröitymismenettelyä ja/tai ostopalveluja (järjestäjä hyväksyy tuottajat, asiakas valitsee tuottajan)
- Pelkkä kotikuntoutus ei riitä. Tarvitaan myös selvät linjaukset ja ohjauksen prosessit tarpeenmukaisista kuntoutuksen moniammatillisista intensiivijaksoista sekä omaishoitajien jaksamisen ja toimintakyvyn tukemisesta

Ehdotus 32

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa maakunnan vastuulla olevien kuntoutuspalvelujen valtakunnallisesti yhtenäisistä saatavuus-, laatu- ja vaikuttavuuskriteereistä. Tavoitteena on turvata ihmisten yhdenvertaisuus ja oikeus kuntoutuspalveluihin riippumatta siitä, missä maakunnassa palvelut järjestetään.

- Parantaa läpinäkyvyyttä lisäämällä ymmärrystä kuntasektorin järjestämisvastuulla olevien kuntoutuspalvelujen kokonaisuudesta
 - Kirjattava selkeästi kuntajärjestäjien palvelustrategiaan ja palvelulupaukseen
- Kriteerien kehittämiseen on perusteltua ottaa mukaan laaja edustus kuntoutustoimialan eri toimijatahoista
- Lisää läpinäkyvyyttä
 - Järjestäjien, mutta myös tuottajien vertailtavuus
- Edistää toiminnallista integraatiota
 - Tukee tarpeenmukaisten palvelujen toteutumista, kuntoutuksen oikea-aikaisuutta sekä saumattomia ja tarkoituksenmukaisia prosesseja
 - Edistää verkostomaista rakennetta ja yhteistyötä

Ehdotus 36

Kasvupalveluja uudistettaessa on otettava huomioon pitkään työttömänä olleet henkilöt, osatyökykyiset henkilöt ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevat henkilöt siten, että palvelut vastaavat heidän tarpeitaan. Palveluissa on huomioitava yksilöllinen ja pidempikestoinen tuki, panostaminen työllistymisen esteiden tunnistamiseen sekä eri palvelujen, kuten kasvupalvelujen ja sosiaali- ja terveystalvelujen tai kuntoutuksen, yhteensovittaminen. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tämän ehdotuksen mukaisen toiminnan seuraamisesta ja kehittämisestä.

- Tukee kansallista työllisyystavoitetta edistämällä työkyvyn tuen tarpeet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tunnistamista ja tarpeenmukaisten palvelujen järjestämistä
- Tähän on sisällytettävä monialainen verkostoyhteistyö erityisesti sote-toimijoiden ja Kelan kanssa
- Tukee yksityisen palvelutuotannon hyödyntämistä (esim. palvelusetelillä)
- Edistää toiminnallista integraatiota
 - Tukee tarpeenmukaisten palvelujen toteutumista, kuntoutuksen oikea-aikaisuutta sekä saumattomia ja tarkoituksenmukaisia prosesseja
 - Edistää verkostomaista rakennetta ja yhteistyötä

Ehdotus 54

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee työ- ja elinkeinoministeriön, Kelan, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Työterveyslaitoksen, maakuntien ja sosiaalivakuutuksen rahoittajaosapuolten kanssa lakisääteisen kannustinjärjestelmän, joka palkitsee maakuntaa kuntoutuksen kustannusvaikuttavasta, laadukkaasta ja asiakkaan kannalta riittävästä järjestämisestä ja vastaavasti sanktioi sitä silloin, kun kuntoutuksen järjestämisessä ei ole onnistuttu. Selvitetään lisäksi kannustinjärjestelmän käyttöönottoa muiden kuntoutuspalvelujen järjestäjien ja tuottajien osalta.

- Huomioidaan tilanteet, jotka kannustavat kuntajärjestelmää toimimaan kokonaistaloudellisesti epäedullisesti
 - Varmistetaan kuntajärjestäjälle riittävän intressit edistää ihmisten työhön paluuta ja työllistymistä
 - Ihmisiä ei aina hoideta ja kuntouteta sujuvasti takaisin työkykyiseksi, koska sairausajan kustannukset maksaa työnantaja ja valtio
- Toteutetaan kannustinjärjestelmän valmistelu laajassa yhteistyössä

Kuntoutuspalvelujen oikea-aikainen ja tarpeenmukainen toteutuminen

- ✓ Tavoitteena pitää olla kuntoutuksen oikea-aikaisuus ja toimenpiteiden käynnistyminen viivytyksettömästi kuntoutustarpeen toteutumisesta. Kyse on yhtä lailla merkityksellisestä asiasta kuin vaikkapa lääkärille pääsy tiettyjen aikarajojen puitteissa.
- ✓ Kyse on sujuvien hoito- ja palveluketjujen varmistamisesta. Palveluketjun sujuvuuden merkitys korostuu mm. siinä, että näin saavutetaan usein myös taloudellisesti hyvä lopputulos. Toimivassa palveluketjussa kuntoutuspäätös tehdään riittävän varhain ja hyvän tiedon varassa, palvelut toteutetaan viiveettä, eri osajärjestelmät tietävät tehtävänsä ja tuntevat muiden organisaatioiden mahdollisuudet
- ✓ Oikea-aikaisuuden ja tarpeenmukaisten palvelujen toteutuminen vaatii laintasoisia velvoittavia kirjauksia
- ✓ Komitean ehdotuksista kaksi seuraavilla dioilla mainittua ovat keskeisiä parannettaessa kuntoutuspalvelujen oikea-aikaisuutta ja tarpeenmukaista toteutumista
- ✓ Edistetään toiminnallista integraatiota vakiinnuttamalla asiakassuunnitelma osaksi kuntoutuspalveluja tarvitsevien ihmisten palvelukokonaisuuksia
- ✓ **Sisältää komitean ehdotukset:** 1 ja 3

Ehdotus 1

Kuntoutuksen tulee perustua yleiseen toimintamalliin, jonka periaatteet ovat samat kaikilla asiakkailla ja eri ikäryhmissä. Toimintamallin tarkoituksena on se, että kuntoutuja saa tarvitsemansa tuen ja palvelut. Toimintamalliin sisältyvät tarpeen tunnistaminen, arviointi, suunnitelma, päätökset, palvelut ja etuudet, kuntoutujan ympäristöä koskevat toimenpiteet, prosessin seuranta ja arviointi sekä sen pohjalta tehtävät tarvittavat muutokset.

- Kuntoutuksen yleisen toimintamallin merkityksellisyys on toiminnallisen integraation edistämisessä sekä sellaisen toimintamallin tuomisesta palvelujärjestelmään, joka parantaa ihmisten ohjautumista tarpeenmukaisiin kuntoutuspalveluihin
- Kyse on toiminnallisesti integroidusta kokonaisuudesta, joka perustuu suunnitelmalliseen yhteistyöhön, työnjakoon ja tietojen vaihtoon. Olennaista on tunnistaa kunkin toimijan tehtävät, valmiudet, vastuut ja valtuudet.
- Toimintamalli parantaa yhtäläistä ja oikea-aikaista kuntoutuspalvelujen piiriin ohjautumista
- Toimintamalli tukee yksityisten kuntoutuspalvelujen tuottajien osaamisen ja kapasiteetin hyödyntämistä

Ehdotus 3

Asiakkaan kuntoutuksen suunnittelu on osa sosiaali- ja terveydenhuollon tai muun palvelujärjestelmän asiakassuunnitelmaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakassuunnitelmaa koskevat säännökset uudistetaan sote-uudistuksen yhteydessä. Palvelujärjestelmästä vastuussa oleva taho sisällyttää asiakassuunnitelmaan asiakkaan kuntoutumisen ja toiminta- ja/tai työkyvyn tuen suunnitelman, jota kutsutaan kuntoutussuunnitelmaksi. Asiakassuunnitelmaan kirjataan erityisesti aina myös kannanotto, jos kuntoutustarvetta ei ole.

Kaikkien asiakkaan kuntoutuksessa toimivien tahojen tulee voida hyödyntää asiakas-/kuntoutussuunnitelmaa tuottamalla siihen tietoa tai täydentämällä suunnitelmaa. Suunnitelmassa tulee näkyä myös arjen ympäristön, kuten kodin ja työpaikan tuen osuus ja mahdollisuudet.

- Tukee tarpeenmukaisten kuntoutuspalvelujen toteutumista
 - Kun henkilöllä todetaan jossain järjestelmän osassa kuntoutustarve, ohjautuu hän tarpeenmukaiseen kuntoutukseen
- Edistää toiminnallista integraatiota
- Toimintamalli parantaa yhtäläistä ja oikea-aikaista kuntoutuspalvelujen piiriin ohjautumista
- Toimintamalli tukee yksityisten kuntoutuspalvelujen tuottajien osaamisen ja kapasiteetin hyödyntämistä

Yhteistyö ja kuntoutuspalvelujen hyödyntäminen keinoja vastata väestön ikääntymisen seurauksiin

- ✓ Ikääntyneen väestöosan lukumäärän sekä suhteellisen osuuden selvä kasvu on keskeisin yksittäinen julkisen talouden ja sote-palvelujärjestelmän kantokyvyn haastava tekijä. Panostukset ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitämiseen ja tarpeen mukaan palauttamiseen hillitsevät ja myöhentävät kalliiden palvelujen piiriin joutumista
- ✓ Ikääntyneet ovat ensisijaisesti kuntajärjestelmän vastuulla, mutta heidän kuntoutuspalvelujen asiakkuus on jäsentymätön ja palveluissa selviä järjestäjäkohtaisia eroja
- ✓ Haasteena on ikäsidonnaisten kustannusten kasvun hillintä. Kotona mahdollisimman pitkään selviämisen kannalta on tärkeää monipuolinen ja moniammatillinen kuntoutus (fyysistä, sosiaalista ja kognitiivista toimintakykyä ylläpitävä kuntoutus).
- ✓ Yli 65 –vuotiaiden työllisyysasteen nousu on tärkeää koko työllisyyden kannalta
- ✓ Ikäihmiset ovat Suomelle iso potentiaalinen voimavara. Heidän toimintakykyyn vaikutetaan jo ennen varsinaista vanhuutta ja toimintakykyä rajoittavien sairauksien ilmaantumista – aktiivisen kansalaisuuden tukeminen tarvittaessa myös kuntoutuksen keinoin
- ✓ Kuntoutusta liittyen normaaleihin ikääntymisen mukanaan tuomiin tarpeisiin. Lähtökohtana kotiin tarjottavat palvelut. Tarpeen mukaan tehostettuja moniammatillisia kuntoutusjaksoja
- ✓ **Sisältää komitean ehdotukset:** 28 ja 29

Ehdotus 28

Maakunnat ottavat käyttöön ikäihmisten palveluissa asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallin, joka voi olla joko toimipaikka tai verkostomainen toimintaprosessi kotona asuvan väestön tukena.

- Asiakas- palveluohjauksen tulee olla riippumatonta julkisesta ja yksityisestä tuotannosta
- Edellyttää tiedon liikkumista ja asiakasprosessien tunnistamista
- Edistää toiminnallista integraatiota
- Tukee tarpeenmukaisten palvelujen toteutumista, kuntoutuksen oikea-aikaisuutta sekä saumattomia ja tarkoituksenmukaisia prosesseja
- Edistää verkostomaista rakennetta ja yhteistyötä
- Mahdollistaa yksityisen palvelutuotannon hyödyntämisen (esim. palvelusetelillä)

Ehdotus 29

Maakuntien on otettava käyttöön kotona asuvien ikääntyneiden henkilöiden kotikuntoutus ja se on lisättävä osaksi asiakas- ja palveluohjausprosessia sekä tarvittaessa järjestettävä monialaista kotikuntoutusta tai terapiajaksoja.

- Kotona mahdollisimman pitkään selviämisen kannalta on tärkeää monipuolinen ja moniammatillinen kuntoutus (fyysistä, sosiaalista ja kognitiivista toimintakykyä ylläpitävä kuntoutus)
- Järjestämisessä hyödynnetään palveluseleitä ja/tai tuottajien rekisteröitymismenettelyä ja/tai ostopalveluja (järjestäjä kilpailuttaa tuottajat, asiakas valitsee tuottajan)
- Tarvittaisiin myös selvä linjaus tarpeenmukaisista kuntoutuksen intensiivijaksoista

Kelan roolin vahvistaminen

- ✓ Kelan järjestämisvastuun ja etuuksien kautta toteutuu moni niistä asioista, joita sote-uudistuksessa tavoitellaan. Kelan roolin säilyttämistä ja kehittämistä valtakunnallisena kuntoutuspalvelujen rahoittajana ja järjestäjänä tukevat mm. seuraavat alle nostetut vahvuudet:
- ✓ Palvelujen järjestäminen ja tuottaminen on erotettu (kannustaa järjestämistehtävän kehittämiseen, toteutumisen monipuoliseen seurantaan ja tuottajien vertailuun sekä edistää läpinäkyvyyttä)
- ✓ Valtakunnallinen päätöksenteon ohjaus ja yhtenäiset kriteerit vahvistavat yhdenvertaisuutta
- ✓ Kela tarkastaa (auditoi) palveluntuottajia säännönmukaisesti sekä kerää tietoa palvelujen toteutumisesta tuottajilta ja palvelujen saajilta.
- ✓ Kela parantaa olemassa olevia ja kehittää uusia tarpeenmukaisia palveluja säännönmukaisilla prosesseilla. Kuntoutuksessa Kela on huomattava tutkimus- ja kehittämistoimenpiteiden toteuttaja.
- ✓ **Sisältää komitean ehdotukset:** 39 ja 40 (huomioitu myös ehdotukset 31 ja 37)

Ehdotus 39

Kela järjestää jatkossa sellaista harkinnanvaraista kuntoutusta, joka tarkoituksenmukaisella tavalla täydentää maakuntien järjestämää kuntoutusta. Kela tekee ja rahoittaa harkinnanvaraisen kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämishankkeita mm. vammaisten ja pitkäaikaissairaiden osalta yhteistyössä maakuntien kanssa. Tutkimus- ja kehittämishankkeita toteutetaan eri maakunnissa.

Harkinnanvaraisen kuntoutuksen ja hankkeiden yhteistyön rajapinnat määritellään erikseen, ja niiden hallinnointi ja määrärahojen hallinta ovat edelleen Kelalla. Kela vastaa harkinnanvaraisen kuntoutuksen suunnitelman tekemisestä ja sen toteutuksesta ja hankkeiden toteuttamisesta yhteistyössä maakuntien kanssa.

- Tämä ehdotus sellaisenaan vahvistaa Kelan roolia
- Kelan erillisjärjestelmän kautta varmistetaan tarpeenmukaisten kuntoutuspalvelujen toteutuminen
- Keskeinen ehdotus kuntoutuksen tutkimuksen ja kehittämisen näkökulmasta

Ehdotus 40

Kela järjestää ja kehittää ammatillisen kuntoutuksen palveluja kohderyhmälle, joka ei ole oikeutettu työeläkelakien mukaiseen ammatilliseen kuntoutukseen ja erityisesti nuorille, joiden toimintakyky on olennaisesti alentunut ja jotka tämän seurauksena ovat jääneet tai vaarassa jäädä opiskelun ja työelämän ulkopuolelle.

- Tämä ehdotus sellaisenaan vahvistaa Kelan roolia
- Edistää työllisyyttä sekä työurien pidentämistä

Ehdotus 31

Vastuu sosiaali- ja terveydenhuoltoon kytkeytyvän lääkinällisen ja sosiaalisen kuntoutuksen järjestämisestä ja rahoituksesta siirretään maakunnille, kun alla mainitut edellytykset ovat täyttyneet ja alla mainittujen kokeilujen arviointi on toteutettu.

Kela kuitenkin järjestää KKRL 9 §:n perusteella vaativaa lääkinällistä kuntoutusta ja korvaa KKRL 11 a §:n perusteella kuntoutuspsykoterapiaa siihen saakka, kunnes sote-uudistuksesta, monikanavaisen rahoitusjärjestelmän muuttamisesta, kuntoutuksen muutoksenhausta ja kuntoutuspalvelujen asiakasmaksuista on eduskunnassa päätetty ja järjestämisvastuun siirtoon liittyvät kysymykset on selvitetty ja ratkaistu sekä maakuntien on todettu järjestävän riittävässä laajuudessa järjestämisvastuullaan olevat lääkinällistä kuntoutusta ja psykoterapiaa koskevat palvelut. (kts. ehdotus 37)

Edellä mainittuja Kelan vastuulla olevien kuntoutuksen järjestämisvastuiden siirtoa maakuntiin kokeillaan viivyttlemättä riittävässä laajuudessa muutamassa erikokoisessa maakunnassa, jotta maakuntien järjestämisvastuulle siirrettävien tehtävien toteuttaminen voitaisiin varmistaa. Tämä edellyttää kokeilulain säätämistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön johdolla arvioidaan kuntoutusvastuun siirron yllä todettujen edellytysten täyttymistä aikaisintaan 2025.

Lisäksi arvioidaan erikseen tarve keskittää valtakunnallisesti harvinaisten sairauksien kuntoutuspalvelut.

- Ehdotusta ei tule edistää
- Ehdotus ei ole relevantti, koska maakunnista ei tämän hetkisen ymmärryksen mukaan ole tulossa sote-palvelujen järjestäjiä
- Järjestämisvastuuta ei ole perusteltua pirstoa yhdeltä järjestäjältä useammalle järjestäjälle, joiden kuntoutuspalvelut eivät toteudu yhdenvertaisina ja saatavuudeltaan saman tasoisina

Ehdotus 37

Kela järjestää KKRL 9 §:n perusteella vaativaa lääkinällistä kuntoutusta ja korvaa KKRL 11 a §:n perusteella kuntoutuspsykoterapiaa toistaiseksi, kunnes ehdotukseen 31 sisältyvät edellytykset järjestämisvastuun siirrolle täyttyvät.

- Luovuttaessa ehdotuksesta 31, tulee ehdotuksesta 37 tarpeeton. Sitä ei voi, eikä ole perusteltua edistää
- Ehdotus ei ole relevantti uusien järjestämisrakenteiden ollessa hahmottumatta
- Säilytetään / kehitetään Kelan rooli(a) lääkinällisen kuntoutuksen järjestäjänä ja rahoittajana KKRL 9 §:n ja KKRL 11 §:n mukaisesti

KTAY

KUNTOUTUKSEN TOIMIALAYHDISTYS

Lisätietoja:

Jarno Talvitie

050 569 5755

www.ktay.fi